

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Bynaei de Calceis Hebraeorum Libri Duo

Bynaeus, Anthony

Dordraci, 1682

Deut 8. 4. & Neh. 9. 21. ... est intumescere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12835

profilire. Cum carnes appetere-
rent, magnam vim coturnicum in
castra immisit. Circa vestes quo-
que singularis cura & provi-
dentia fuit. Prædicat hæc bene-
ficia Moses, atque eadem non uno
loco commemorat ingrato populo.

Dedit tibi, inquit, in cibum Man- Deut. 8.
na, quam ignorabas tu & patres tui, 3. 4.
ut ostenderet tibi, quod non solo pane
vivit homo, sed omni illo quod egredi-
tur ex ore Domini. Vestimentum tu-
um neque vetustate tibi defecit, neque
pes tuus intumuit, his quadraginta annis.

Repetuntur hæc apud Nehemiam
in illa solempni populi confessione,
qua Dei beneficia patribus præstita
prolixè recensentur. *Manna tuum* Neh. 9.
non prohibuisti ab ore eorum, & aquam 20. 21.
dedisti eis in siti. Quadraginta an-
nis pavisti eos in deserto, & nihil il-
lis defuit. Vestimenta eorum non sunt
vetustate consumpta, neque pedes
eorum intumuerunt.

II. Si multos sequimur inter-
pretes, Hebræa verba quæ in
Deuteronomio leguntur *לֹא נִשְׁחַרְחַרְתָּ*
בַּצֵּדָה pes tuus non intumuit, item-
que quæ apud Nehemiam sunt
לֹא נִשְׁחַרְחַרְתָּ בַּצֵּדָה pedes eorum non in-

sumuerunt, verti debent *pes tuus non fuit discalceatus*, vel *pedes eorum non fuerunt discalceati*. In editione Romana L x x. Interpretum duplex legitur horum verborum versio. Τα ὑποδήματα οὐ κατετίβη, οἱ πόδες οὐκ ἐτυλώθησαν.

In editione vero Veneta hæc verba non leguntur τὰ ὑποδήματα οὐ κατετίβη. Et sane alterutrum est glossema. Apud Nehemiam tantum habent: καὶ ὑπόδημα αὐτῶν οὐ διερέαγθησαν.

Jonathan quoque παραφράζει: *Pedes eorum non fuerunt discalceati*, & Onkelos: *calcei eorum non fuerunt discalceati*. Rabbi David Kimchi interpretatur *pes tuus non fuit discalceatus absque calceo*, & originem verbi Hebræi à פצב *conspersio*, aut *massa* deducit, quasi eam ob rationem hic usurpetur, quia consumpto calceo conspergitur pes luto. Notavit pariter vir illustris Hugo Grotius:

Kimchi in lib. Rad.

Grot. ad Deut. 8. 4.

הקצב אל non conspersus fuit pes tuus, i. non fuit discalceatus.

Vatab. ad Neh. 9. 21.

More scilicet, inquit, conspersione sive

pariter vir illustris Hugo Grotius: *הקצב אל non conspersus fuit pes tuus, i. non fuit discalceatus*. Quomodo & apud Nehemiam de calceis interpretatus est vir Hebraice Doctissimus Franciscus Vatablus. *More scilicet, inquit, conspersione sive*

sive pastæ fermentatæ. Vel, non fuerunt inquinati, contaminati, foedati, Sub. luto, ut inquinari solent digiti ejus qui farinam subigit, q. d. impastati, h. e. calcei eorum non fuerunt pertusi, attriti, aut vetustate consumpti. His alii consentiunt.

III. Tot interpretibus licet visum fuerit רֵב פַּצַּב *discalceatum* significare, non paucioribus tamen placuit, ut *intumescere* notet. Ita præter complures vernaculos interpretes & Belgas nostros, exposuerunt præstantissimi lexicographi, & qui inter illos eminent Buxtorfius & Coccejus. Inter Judæorum magistros doctor non incelebris Abraham Aben Ezra notavit, *moris esse ut pes viatoris, qui viam ivit, infletur & intumescat, Deum autem dedisse illis vires, aut duxisse leniter.* Moses Bar Nachman Gerundensis פַּצַּב exponit, *intumuit ut farina aqua macerata & subacta, & vult hic dici, tumorem aut inflammationem in pede ipsorum non fuisse.* Horum quidem sententia mihi præ altera probatur. Etenim hæc vox proprie notare videtur. massæ ele-

Buxt. &
Cocc. in
Lex. Hebr.
R. פַּצַּב

vationem quæ à fermento est. Ut hic notet tumores, quos nostra vernacula *blaren*, *bleinen*, vocamus. Sane est ab hac voce *בצק* *massa*, qualis nempe fermento intumuit. Sic inter alia beneficia commemorat Moses *pedes eorum non intumuisse*, quod longis & asperis itineribus fieri consuevit.

IV. Unde vero tot interpretes ad hanc sententiam sint delapsi, ut ea verba *לֹא נִצְקוּ רַגְלֶיךָ* vertenda putarint *pes tuus non fuit discalceatus*, minime obscurum est. Moses enim in eodem Deuteronomio ad ipsos calceos Dei beneficium extendit: *Duxit*, inquit, *vos quadraginta annos per desertum, non sunt attrita vestimenta vestra, לֹא נִצְקוּ רַגְלֶיךָ כִּי כָּלְנוּ בְּרַגְלֵיכֶם* *nec calceamenta vestrate consumpta sunt à pedibus vestris*. Putarunt videlicet etiam in altero loco Mosen dixisse *pedes non fuisse discalceatos*, cum hic commemoret *calceos non fuisse consumptos verustate*. Sed duplex beneficium fuit, quod in illam gentem contulit Deus, qui non tantum pedes à tumoribus servavit illæfos, verum etiam calceos non passus est de esse,
ut

Deut, 29.
5.